in orde

Zwolle

Reglement Burgerlijke Stand

Reglement met bepalingen over ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand, de voltrekkingen en de openstelling van het bureau van de burgerlijke stand.

Artikel 1 Begripsbepaling

Het reglement verstaat onder:

a. de wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek,
b. het besluit: Besluit Burgerlijke Stand 1994,
c. ambtenaar van de burgerlijke stand: de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, eerste volzin van het Burgerlijk Wetboek,
d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand: de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, tweede volzin van het Burgerlijk Wetboek,
e. gemeentehuis: plaats die bij besluit door het bevoegd orgaan als zodanig is aangewezen,
f. verbintenis: een huwelijk, geregistreerd partnerschap of omzetting van een geregistreerd partnerschap naar een huwelijk,
g. voltrekking: het sluiten van een verbintenis,
h. partijen: degenen die een verbintenis met elkaar aangaan.

Artikel 2 (Buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand

1. Voor aanwijzing tot ambtenaar van de burgerlijke stand komen uitsluitend in aanmerking medewerkers van de gemeente Zwolle, die gewoonlijk belast zijn met het opnemen in de onder hem berustende registers van de burgerlijke stand van akten en de daaraan toe te voegen latere vermeldingen, alsmede al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft, zoals bedoeld in de wet.
2. Voor aanwijzing tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die uitsluitend worden belast met taken zoals omschreven in artikel 16a, lid 2 van de wet komen personen, anders dan bedoeld in lid 1, in aanmerking.

Artikel 3 Aanwijzingsperiode

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 2, lid 1, wordt aangewezen voor de periode dat hij onafgebroken in dienst is van de gemeente Zwolle en belast is met de daarin vermelde werkzaamheden.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die structureel voltrekkingen verricht:
   a. wordt aangewezen tot de dag waarop de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt;
   b. kan na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd op zijn verzoek telkens voor 1 jaar worden aangewezen, mits het Management Team Zwolle daarmee instemt en maximaal tot het bereiken van de 70-jarige leeftijd;
   c. bij een eerdere beëindiging van de arbeidsovereenkomst eindigt de aanwijzingsperiode bedoeld onder a en b met ingang van de dag van beëindiging van de arbeidsovereenkomst.
3. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die eenmalig en op verzoek van partijen een voltrekking doet, wordt uitsluitend aangewezen voor de dag waarop die voltrekking plaatsvindt.

Artikel 4 Salaris

1. De (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand die buiten zijn feitelijke arbeidsduur als aangestelde medewerker van de gemeente Zwolle een voltrekking doet, ontvangt daarvoor een salaris, zoals is opgenomen in de abeidsovereenkomst van de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die benoemd is voor één dag voor het voltrekken van een huwelijk/geregistreerd partnerschap of de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand die tevens lid is van de raad, wethouder of burgemeester van de gemeente Zwolle is, ontvangt geen salaris voor het voltrekken van een huwelijk/geregistreerd partnerschap.

Artikel 5 Leiding burgerlijke stand

De lijnmanager waar de werkzaamheden – zoals bedoeld in artikel 2 - organisatorisch zijn ondergebracht, is belast met de leiding van het bureau van de burgerlijke stand.

Artikel 6 Locatie

Als gemeentehuis waar voltrekkingen kunnen plaatsvinden, geldt elke plaats binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Zwolle onder voorwaarde dat:

a. de eigenaar dan wel gebruiker van de plaats schriftelijk toestemming heeft verleend;
b. de veiligheid van de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand is gewaarborgd;
c. bestaande wetten, regels of gebruiken zich niet verzetten tegen het gebruik van de ruimte en/of het gebied waar de voorgenomen voltrekking plaatsvindt.

Artikel 7 Reguliere wijze van voltrekking

Een reguliere voltrekking vindt plaats:

a. in de Schepenzaal, of
b. op een door partijen gekozen locatie; met inachtneming van de voorwaarden genoemd in artikel 6.

Artikel 8 Specifieke wijze van voltrekking

1. De voltrekking als bedoeld in artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand:
   a. is alleen opengesteld voor partijen waarvan er tenminste één in de basisregistratie personen van Zwolle is ingeschreven én kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen heeft op het moment dat de verbintenis wordt vastgelegd;
   b. vindt - naar keuze van partijen - plaats in de Schepenzaal of in het Stadskantoor;
   c. wordt bij een voltrekking in de Schepenzaal verricht door een door partijen gekozen (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand, niet zijnde een ambtenaar van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 3, lid 3;
   d. wordt bij een voltrekking in het stadskantoor verricht door een door de gemeente aangewezen (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand.
2. Een verkorte voltrekking:
   a. vindt uitsluitend plaats op maandag in de Schepenzaal;
   b. duurt maximaal 15 minuten;

   c. wordt verricht door een (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand, niet zijnde een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 3, lid 3, waarbij deze ambtenaar geen (huis)bezoek aflegt maar uitsluitend telefonisch of digitaal contact met partijen heeft.
3. Een balie-voltrekking:
   a. vindt plaats aan een loket van de publieksbalie in het stadskantoor;
   b. vindt plaats in aanwezigheid van uitsluitend partijen en de getuigen genoemd in de akte;
   c. wordt verricht door een door de gemeente aangewezen (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand, zonder voorafgaand (huis)bezoek of gesprek.

Artikel 9 Openstelling

1. Het bureau van de burgerlijke stand is voor werkzaamheden met uitzondering van voltrekkingen, geopend tijdens de uren dat de publieksbalie in het stadskantoor voor publiek is geopend.
2. Het bureau voor de burgerlijke stand is geopend voor voltrekkingen:
   a. In de Schepenzaal: maandag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur;
   b. als bedoeld in artikel 8, lid 2: op maandag tussen 9.00 uur en 16.00 uur;
   c. als bedoeld in artikel 8, lid 3: tijdens de openingstijden van de pubkieksbalie in het stadskantoor;
   d. op andere locaties dan hierboven bedoeld: op elke dag en elk tijdstip;
   e. voor alle tijden genoemd onder a t/m c geldt: mits het geen algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdag in de zin van artikel 3 van de Algemene Termijnenwet.
3. Op verzoek van een belanghebbende kan het bureau van de burgerlijke stand worden geopend op zaterdag, zondag of algemeen erkende of daarmee gelijkgestelde feestdag in de zin van artikel 3 van de Algemene Termijnenwet. Openstelling vindt plaats als de belanghebbende aantoont dat met de te verrichten werkzaamheden niet kan worden gewacht tot de eerstvolgende openstelling van het bureau van de burgerlijke stand.
4. In bijzondere gevallen kan worden afgeweken van de openingstijden als bedoeld in lid 1.

Artikel 10 Schakelbepaling

De bepalingen in dit reglement over de openstelling van het bureau burgerlijke stand als bedoeld in artikel 9, lid 2, met uitzondering van artikel 8, lid 1, zijn ook van toepassing op de zogenaamde ‘rewedding’.

Artikel 11 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan worden aangehaald als het ‘Reglement Burgerlijke Stand 2020’.
2. Dit reglement treedt in werking op 1 juli 2020.

Toelichting Reglement Burgerlijke Stand 2020

Artikel 2
In dit artikel wordt bepaald wie tot (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Zwolle kan worden benoemd. Artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek (BW) vormt hiervoor de wettelijke basis. Om vakkennis en professionele beroepsuitoefening te waarborgen, bepaalt lid 1 dat alleen personen die gewoonlijk belast zijn met het opmaken van akten van de burgerlijke stand en daamee verband houdende werkzaamheden en taken, tot ambtenaar van de burgerlijke stand (abs) kunnen worden benoemd.

In tegenstelling tot de abs wordt de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs) specifiek benoemd voor het voltrekken van huwelijken. Iedereen die volledig handelingsbekwaam is, kan in principe worden benoemd tot babs.

Artikel 3
In artikel 1:16, lid 2 BW is bepaald dat een (b)abs voor een bepaalde periode kan worden benoemd.

De benoeming tot abs is verbonden aan de periode dat deze onafgebroken werkzaam is bij de gemeente Zwolle én gewoonlijk is belast met de taken als bedoeld in artikel 2, lid 1. Zodra één van beiden niet meer van toepassing is, vervalt de benoeming van rechtswege.

De benoeming tot babs vindt plaats tot de wettelijk AOW-gerechtigde leeftijd. Om organisatorische redenen en als de babs dit zelf verzoekt kan de aanwijzing telkens voor 1 jaar verlengd worden. Voorwaarde is wél dat het gemeentelijke MT Zwolle met die verlenging instemt. Vanaf het bereiken van de 70-jarige leeftijd vervalt de aanwijzing van rechtswege. Overigens kan een arbeidsovereenkomst ook eerder dan de pensioengerechtigde leeftijd of de 70-jarige leeftijd beëindigd worden.

De babs die structureel verbintenissen sluit, doet dit volgens inroostering. De babs verricht voltrekkingen tussen zowel personen van hetzelfde geslacht als tussen personen van verschillend geslacht. Dit is conform de beleidslijn zoals vastgesteld door het college en de raad. Onder structureel verbintenissen sluiten, wordt minimaal 10 voltrekkingen per jaar verstaan.

Op verzoek van partijen is het mogelijk iemand voor één dag tot babs te benoemen om een voltrekking te doen. Om misbruik van dit artikel te voorkomen, is de voorwaarde opgenomen dat de voltrekking in de gemeente Zwolle plaatsvindt.

Om adequaat te kunnen handelen, is de benoeming tot (b)abs gemandateerd aan de lijnmanager, bedoeld in artikel 5.

Artikel 4 Salaris
Alle buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand hebben een arbeidsovereenkomst waarin onder meer het salaris voor een voltrekking is geregeld.

Velen daaran zijn particulier. Sommigen van hen zijn echter ook als ambtenaar in dienst van de gmeente. En daarnaast zijn er ook ‘gewone’ ambtenaren van de burgerlijke stand (bij Inwonerszaken) die naast het opmaken van akten van geboorte of overlijden ook met enige regelmaat voltrekkingen doen. In hun reguliere arbeidsovereenkomst is verder niets geregeld over een eventueel salaris voor een voltrekking. En tenslotte kan elke persoon worden aangewezen om voor één specifieke dag een voltrekking te doen. Bijvoorbeeld een ouder, vriend of raadslid. Hiervoor is het nodig om apart in dit reglement op te nemen in welke gevallen daarvoor recht op een salaris is.

Artikel 5
De lijnmanager, bedoeld in artikel 5 is belast met de dagelijkse leiding van de burgerlijke stand. De (b)abs is zelf inhoudelijk verantwoordelijk voor de verrichte werkzaamheden. Door de voorafgaande beëdigingsprocedure heeft hij zich persoonlijk verbonden tot vervulling van de hem wettelijk opgelegde verplichtingen. Hij staat dan ook als zodanig niet in een hiërarchische verhouding ten opzichte van zijn ‘werkgever’ en dus ook niet tot de genoemde lijnmanager. Alleen de rechter kan hem bevelen geven. De (b)abs is wel verantwoording schuldig aan het gemeentebestuur voor de opgedragen werkzaamheden. De normale disciplinaire sancties gelden ook voor de (b)abs als hij zijn ambtsplichten verwaarloost.

Artikel 6
Artikel 1:63 BW bepaalt dat een verbintenis in het openbaar in het gemeentehuis moet worden gesloten. Het begrip gemeentehuis is binnen de gemeente Zwolle ruim uitgelegd. Als gemeentehuis wordt elke plaats binnen de grenzen van de gemeente beschouwd en hoeft geen gebouw te zijn. Een voltrekking kan daarom ook buiten worden gesloten. Deze ruimere interpretatie van de regelgeving vindt al in meerdere gemeenten plaats. Zolang deze ruimere interpretatie niet rechtelijk wordt vernietigd, is het geoorloofd. Aan de plaats waar voltrekkingen kunnen worden plaatsvinden zijn drie voorwaarden verbonden:

- eigenaar/gebruiker van de plaats moet toestemming geven: deze toestemming moet bij het bespreken van de voltrekking bij de gemeente schriftelijk worden gegeven.
- de veiligheid van de (b)abs moet gewaarborgd zijn: ter bescherming van de (b)abs mag deze na overleg met de leiding van de burgerlijke stand weigeren de voltrekking te doen als de (b)abs van mening is dat de veiligheid niet is gewaarborgd. Om aanspraken van partijen te voorkomen, wordt dit bij het afspreken van de verbintenis bij de gemeente uitdrukkelijk aan partijen kenbaar gemaakt.
- Het gebruik van de plaats of het gebied waar de voltrekking plaatsvindt mag niet in strijd zijn met bestaande wetten, regels of gebruiken. Bijvooorbeeld beschermd natuurgebied Natura 2000, de gemeentelijke APV of een tijdelijke afsluiting van een terrein of gebied.

Artikel 7
De Schepenzaal is al sind jaar en dag de vaste trouwzaal van de gemeente Zwolle. Rond de millenniumwisseling heeft Zwolle het als eerste gemeente in Nederland

mogelijk gemaakt dat partijen zelf een tijdstip en een locatue mogen kiezen. Daaraan zijn wel wat voorwaarden verbonden die in artikel 6 worden benoemd.

Artikel 8
Naast de regliere voltrekkingen zijn er enkele specifieke voltrekkingen. Voor niet draagkrachtigen wordt een volwaardige voltrekking met ceremonie aangeboden, mits één der partijen in Zwolle is ingeschreven én aantoonbaar kwijtschelding heeft van de gemeentelijke belastingen. Hiermee willen we laagdrempelig een controle inbouwen, zodat deze voltrekkingsmogelijkheid ook echt voor niet-draagkrachtigen is opengesteld.

Daarnaast bieden we partijen die wél draagkrachtig zijn maar een formelere en/of kortere voltrekking wensen, de keuze uit een verkorte voltrekking of een balie-voltrekking.

Door deze vormen bieden we niet draagkrachtigen een volwaardige voltrekking aan en hebben draagkrachtigen - naast de reguliere voltrekking op een locatie naar keuze of in de Schepenzaal - de mogelijkheid uit twee kortere en goedkopere voltrekkingen te kiezen.

Artikel 9
In dit artikel is de verplichting aan het college om op grond van artikel 1:16c BW een regeling voor de openingstijden van het bureau burgerlijke stand te treffen, uitgewerkt. Met uitzondering van de voltrekkingen verricht de abs de verschillende werkzaamheden tijdens de openingstijden van de gemeentelijk publieksbalie in het stadskantoor.

In lid 2 zijn de tijden voor voltrekking opgenomen. Voor de verschillende voltrekkingsvormen en voor de Schepenzaal gelden vaste dagen en tijdstippen. Voltrekkingen op een locatie naar keuze van partijen, kunnen op elke dag en elk gewenst tijdstip plaatsvinden.

De beslissing om op grond van artikel 9, lid 3 of 4 de openingstijden van het bureau burgerlijke stand te verruimen of te beperken, is gemandateerd aan de in artikel 5 bedoelde lijnmanager.

Artikel 10
Met dit artikel wordt het mogelijk gemaakt mee te kunnen werken aan een toenemende vraag om het verbintenis opnieuw te sluiten, een zogenaamde ‘rewedding’. Deze rewedding heeft geen juridische status maar heeft voor betrokkenen een grote emotionele waarde.